

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการบริหารจัดการเงินฝาก ที่ไม่มีการเคลื่อนไหวของสถาบันการเงิน พ.ศ.

ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติการบริหารจัดการเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวของสถาบันการเงิน พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (รัฐธรรมนูญฯ) นั้น

สศค. ขอเรียนว่า หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนได้ให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ต่างจากสาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ รวม ๒๙ ราย รวมทั้ง สศค. ได้ติดตามประเด็นความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเด็นความคิดเห็นส่วนใหญ่น่าจะเกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เช่น ไม่เข้าใจความหมายของบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวที่สถาบันการเงินจะต้องนำส่งเข้าบัญชีฯ โดยมักเข้าใจผิดว่าเป็นบัญชีเงินฝากทุกประเภท ไม่ทราบระยะเวลาการไม่เคลื่อนไหวของบัญชีเงินฝากตามนิยามของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เข้าใจว่าเป็นการรับเงินประชาชนเพื่อให้ภาครัฐนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ สศค. ได้ดำเนินการชี้แจงต่อประเด็นความคิดเห็นดังกล่าว และได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของ สศค. ที่ www.fpo.go.th และ เว็บไซต์ของ ที่ www.lawamendment.go.th เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑

อย่างไรก็ดี เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎหมายฉบับนี้สามารถรับรู้เนื้อหาสาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพิ่มมากขึ้น สศค. จึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ เป็นรอบที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน – ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

บัดนี้ได้ครบกำหนดการรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ แล้ว สศค. ขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สศค. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ ในรอบที่ ๒ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปทางเว็บไซต์ www.fpo.go.th และ www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ มิถุนายน – ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ส่งความคิดเห็นได้ที่ ช่องทาง Fax : ๐๒ ๖๑๘ ๓๓๗๑ และ E-mail : fpo.hearing@gmail.com

(๒) การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมปวย อิงการณ สศค.

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้ง

สศค. ได้รับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ รอบที่ ๒ รวม ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ www.fpo.go.th และ www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ มิถุนายน – ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งมีผู้เข้ามาเยี่ยมชมทั้งหมด ๗๙๙ ราย โดยมีผู้ดาวน์โหลดร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ ทั้งหมด ๑๔๒ ราย

ครั้งที่ ๒ การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมปวย อิงภากรณ์ สศค. โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๘๐ คน

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็น

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจง

หลังจากสิ้นสุดการรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ รอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๑ มิถุนายน – ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีประชาชนได้ให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ต่างจากสาระสำคัญของร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ จำนวน ๗ ราย โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
๑. นิยาม “บัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว” ตามมาตรา ๓	- บัญชีที่มีการหักค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นรายเดือน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น เห็นควรให้กำหนดเป็นบัญชีที่มีการเคลื่อนไหว เนื่องจากเจ้าของบัญชีบางรายอาจมีเงินมากเพียงพอที่จะใช้จ่ายค่าบริการเหล่านี้ โดยไม่ต้องดำเนินการฝากถอน หรือโอนเพิ่มเติมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ดังนั้น การดำเนินการตามร่างกฎหมายฉบับนี้อาจกระทบกับประชาชนและทำให้สาธารณูปโภคไม่สามารถใช้ได้ - ควรขยายความเกี่ยวกับวิธีการนับวันไว้ในนิยามของ “บัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว” เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น - ที่ผ่านมาสถาบันการเงินแต่ละแห่งมีแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน เช่น สถาบันการเงินบางแห่งกำหนดให้การตรวจสอบสถานะยอดคงเหลือในบัญชีเป็นประจำผ่านเครื่องปรับสมุดบัญชีเงินฝาก หรือสาขา ถือเป็นการทำให้บัญชีเงินฝากเคลื่อนไหว แต่สถาบันการเงินบางแห่งกำหนดว่าบัญชีเงินฝากจะเคลื่อนไหวเมื่อลูกค้าดำเนินการฝาก/ถอน/โอน เท่านั้น เป็นต้น ดังนั้น ในการบังคับใช้กฎหมายควรคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย	- บัญชีเงินฝากที่ถูกค้างไว้เพื่อหักค่าสาธารณูปโภค เมื่อมีการหักเงินเพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภคนั้น ถือเป็นการถอนเงินออกจากบัญชีเงินฝาก ดังนั้น จึงไม่ถือว่าเป็นบัญชีเงินฝากที่ไม่เคลื่อนไหวตามนิยามในมาตรา ๓ - การนับวันครบกำหนด ๑๐ ปีนั้น ได้มีการกำหนดไว้ชัดเจนในร่างกฎหมาย กล่าวคือ วันที่บัญชีไม่มีการฝาก/ถอน/โอน เป็นระยะเวลา ๑๐ ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตาม การกำหนดวันปิดบัญชีลูกค้าไว้ที่วันสิ้นปีปฏิทินนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์สำหรับกระบวนการนำส่งเงินของสถาบันการเงินให้กับกรมบัญชีกลาง จึงเห็นสมควรให้คงถ้อยคำเดิมไว้ - เห็นควรเพิ่ม “บทเฉพาะกาล” เพื่อให้ลักษณะของบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวก่อนร่างกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับเป็นไปตามที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งถือปฏิบัติ และนับตั้งแต่ร่างกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ทุกสถาบันการเงินใช้นิยามบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมาย

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	- กรณีที่เป็นบัญชีเงินฝากกระแสรายวันหรือบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษ เช่น บัญชีเงินฝากเพื่อประโยชน์ของผู้เยาว์ เจ้าของบัญชีจะเป็นชื่อของผู้ปกครอง ประกอบกับบัญชีดังกล่าวผู้เยาว์จะถอนได้เมื่ออายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ หรือหากผู้เยาว์ไม่สามารถมาดำเนินการเพื่อให้บัญชีเงินฝากเคลื่อนไหว เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ เช่น ติดอยู่ในสถานพินิจ เป็นต้น จะเข้าข่ายของการเป็นบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารออมสิน ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบที่อาจทำให้ธนาคารออมสินได้รับข้อมูลและนำส่งเงินเข้าบัญชีให้กรมบัญชีกลางล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่ร่างกฎหมายกำหนด เป็นต้น	- บัญชีเงินฝากที่เข้าข่ายนิยาม “บัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว” ตามร่างกฎหมาย กล่าวคือ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์และบัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่เป็นเงินบาทที่เปิดกับสถาบันการเงิน ซึ่งไม่มีการเคลื่อนไหวตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป และไม่เข้าข่ายข้อยกเว้นตามร่างกฎหมาย กล่าวคือ บัญชีเงินฝากประจำ บัญชีเงินฝากเพื่อประกันการชำระหนี้กับสถาบันการเงิน บัญชีเงินฝากเพื่อประกันการชำระหนี้ของบุคคลอื่นตามคำสั่งของเจ้าของบัญชีเงินฝาก เงินฝากที่ถูกยึดหรืออายัดซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินคดีหรือตามคำสั่งศาล หรือบัญชีเงินฝากอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ถือเป็นบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวตามร่างกฎหมายฉบับนี้
๓. ประเด็นความชัดเจนของถ้อยคำเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของสถาบันการเงินตาม มาตรา ๕	- ควรขยายความคำว่า “แจ้ง” ตามมาตรา ๕ วรรค ๑ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากอาจทำให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งตีความและดำเนินการแตกต่างกัน - กรณีที่สถาบันการเงินได้แจ้งลูกค้าเมื่อบัญชีไม่เคลื่อนไหวครบกำหนด ๑๐ ปีในช่วงต้นปีแล้ว จะต้องแจ้งอีกครั้งภายใน ๓ เดือนก่อนวันสิ้นปีปฏิทินตามที่ระบุในมาตรา ๕ หรือไม่	- การติดต่อเจ้าของบัญชีสถาบันการเงินจะยึดถือข้อมูลที่มีอยู่ในระบบของแต่ละแห่งเป็นหลัก ดังนั้น จึงเห็นควรให้คงถ้อยคำเดิมในร่างกฎหมาย เพื่อให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งดำเนินการแจ้งลูกค้าได้ตามที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งเห็นสมควรด้วยข้อจำกัดของข้อมูลลูกค้าที่มีอยู่ - สถาบันการเงินต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมาย โดยต้องแจ้งเจ้าของบัญชีอีกครั้งภายใน ๓ เดือนก่อนวันสิ้นปีปฏิทิน แม้ว่าได้มีการดำเนินการแล้วก่อนหน้านี้

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	- ในช่วงรอยต่อที่สถาบันการเงินได้ปิดบัญชีลูกค้า เพื่อประมวลผลและส่งข้อมูลและเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวให้กรมบัญชีกลาง (ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์) หากประชาชนมาขอปิดบัญชีจะสามารถปิดได้หรือไม่ และประชาชนจะได้รับดอกเบี้ยหรือไม่ จะมีแนวทางในการกำหนดไว้ในร่างกฎหมายได้อย่างไร เพราะอาจส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพของธนาคารกับลูกค้า	- หากช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ หากมีเจ้าของบัญชีเงินฝากหรือทายาทมาติดต่อที่สถาบันการเงินก็ให้สถาบันการเงินแจ้งให้เจ้าของบัญชีเงินฝากหรือทายาททราบว่า ต้องดำเนินการตามที่กำหนดในกฎหมาย ซึ่งสามารถติดต่อกรมบัญชีกลางเพื่อขอรับเงินคืนได้ตั้งแต่วันที่กรมบัญชีกลางประกาศกำหนดเป็นต้นไป
๔. การกำหนดให้สถาบันการเงินตรวจสอบยืนยันตัวตนเจ้าของบัญชีหรือทายาท หลังจากที่ได้ที่สถาบันการเงินได้นำส่งข้อมูลและเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวให้กรมบัญชีกลางแล้ว ตามมาตรา ๖	- ในร่างกฎหมายไม่กำหนดหรือกล่าวถึงระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลของสถาบันการเงิน ทั้ง ๆ ที่สถาบันการเงินได้ปิดบัญชีลูกค้าและส่งข้อมูลให้กรมบัญชีกลางแล้ว ซึ่งกรมบัญชีกลางสามารถตรวจสอบยืนยันตัวตนเจ้าของบัญชีเงินฝากหรือทายาทจากระบบงานทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครองได้ละเอียดกว่าสถาบันการเงิน จึงเห็นว่าการกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวต่อไปเป็นการสร้างภาระแก่สถาบันการเงิน	- การกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลของบัญชีเงินฝากนั้น แม้จะเป็นภาระของสถาบันการเงิน แต่ก็ไม่มากเกินไป เนื่องจากสถาบันการเงินมีการจัดเก็บข้อมูลของบัญชีเงินฝากในระบบฐานข้อมูลของสถาบันการเงินอยู่แล้ว จึงเห็นควรให้คงมาตรานี้ไว้
๕. ประเด็นการกำหนดให้กรมบัญชีกลางจัดทำฐานข้อมูลให้บุคคลผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทสืบค้นตาม	- เห็นควรกำหนดมาตรการและความปลอดภัยในการสืบค้นข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้น	- กรมบัญชีกลางจะมีการกำหนดมาตรการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรอง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางมีการหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองได้อย่างราบรื่น

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
ระเบียบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตามมาตรา ๙		
๖. ประเด็นการกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่นำส่งเงินจากบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวของปีที่ผ่านมาให้กรมบัญชีกลางตามระเบียบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตามมาตรา ๑๐	- ดอกเบี้ยและภาระทางภาษีของบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว หลังจากที่ได้ปิดบัญชีเงินฝากลูกค้าและตัดเป็นบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ณ สิ้นปีปฏิทินแล้ว สถาบันการเงินมีภาระผูกพันจะต้องจ่ายดอกเบี้ยและภาษีหัก ณ ที่จ่ายของดอกเบี้ยเงินฝากจะต้องนำส่งกรมสรรพากรหรือไม่ในช่วงระยะเวลาระหว่างรอการนำส่งเงินให้กับกรมบัญชีกลาง (๒ เดือน) อยู่หรือไม่ - กรมบัญชีกลางจะเปิดบัญชีกับแต่ละสถาบันการเงิน หรือจะมีเพียงบัญชีเดียว เพื่อรับเงินจากบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว	- เมื่อสถาบันการเงินปิดบัญชีเงินฝากลูกค้าเพื่อเตรียมนำส่งเงินให้กับกรมบัญชีกลางแล้ว สถาบันการเงินไม่มีภาระผูกพันจะต้องจ่ายดอกเบี้ยและภาษีหัก ณ ที่จ่ายของดอกเบี้ยเงินฝากแล้ว - กรมบัญชีกลางจะมีการกำหนดมาตรการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรอง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางมีการหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองได้อย่างราบรื่น
๗. ประเด็นการกำหนดให้สถาบันการเงินเสียเงินเพิ่มกรณีไม่นำส่งเงินจากบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวหรือนำส่งไม่ครบ ตามมาตรา ๑๑	- เงินเพิ่มอัตราไม่เกินร้อยละ ๒ ต่อเดือนนั้น มีความเห็นว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไป คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ต่อปี - ควรมีข้อยกเว้นสำหรับการส่งเงินเข้าบัญชีล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบจากความคลาดเคลื่อน หรือความล่าช้าโดยไม่ได้เจตนา	- ถ้อยคำตามมาตรานี้เป็นการกำหนดบทลงโทษ ซึ่งได้กำหนดอัตราการเก็บเงินเพิ่มกรณีสถาบันการเงินไม่นำส่งเงินจากบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวหรือนำส่งไม่ครบ ซึ่งสอดคล้องกับบทลงโทษของกฎหมายอื่น ๆ เช่น ประมวลรัษฎากร เป็นต้น - กรมบัญชีกลางจะมีการกำหนดมาตรการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎหมายลำดับรอง

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	นอกจากนี้ ควรมีการระบุการเยียวยาสำหรับสถาบันการเงินที่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ไว้ในร่างกฎหมาย เพราะหากไม่ระบุไว้ อาจขัดต่อกฎหมายลำดับรอง	ซึ่งในการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรอง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางมีการหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองได้อย่างราบรื่น
๘. ประเด็นการคืนเงินให้กับเจ้าของบัญชีหรือทายาท ตามมาตรา ๑๓	- กรณีที่ทายาทตั้งผู้จัดการมรดก จะต้องมียะเวลารอคอยสิ้นสุด ๓๐ วัน สถาบันการเงินจึงจะตรวจสอบและยืนยันตัวตนว่าเป็นผู้มีสิทธิในการขอรับเงินคืนจากบัญชีเงินฝากที่ไม่เคลื่อนไหวได้ ดังนั้น การกำหนดให้แจ้งผลการตรวจสอบให้กรมบัญชีกลางทราบภายใน ๑๕ วันทำการนั้น สถาบันการเงินอาจมีระยะเวลาดำเนินการไม่เพียงพอ - เจ้าหนี้มรดกสามารถเรียกร้องสิทธิในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวได้หรือไม่ - เห็นควรให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและจำนวนเงิน เนื่องจาก (๑) กรณีบุคคลผู้มีสิทธิเรียกร้องเป็นเจ้าของบัญชีสถาบันการเงินได้ส่งข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนให้แก่กรมบัญชีกลาง ซึ่งกรมบัญชีกลางสามารถเข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎรได้สะดวกกว่าสถาบันการเงิน (๒) กรณีเป็นทายาทสถาบันการเงินไม่มีนิติสัมพันธ์และไม่มีข้อมูลที่จะยืนยันความถูกต้องของทายาท ในขณะที่กรมบัญชีกลางสามารถเข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎรได้สะดวกกว่าสถาบันการเงิน	- เห็นควรให้มีเพิ่มถ้อยคำในร่างกฎหมาย โดยกำหนดให้ “ในกรณีมีเหตุจำเป็น สถาบันการเงินอาจยื่นคำร้องต่อกรมบัญชีกลางเพื่อขอขยายระยะเวลาได้” - เฉพาะเจ้าของบัญชีเงินฝากหรือทายาทเท่านั้นที่มีสิทธิในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว - สถาบันการเงินมีข้อมูลเจ้าของบัญชีเงินฝากในระบบฐานข้อมูลของสถาบันการเงิน โดยกรมบัญชีกลางจะประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการกำหนดให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูล จึงเห็นควรให้คงถ้อยคำเดิมของมาตรานี้ไว้

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
ประเด็นอื่น ๆ ๙. ข้อมูลเจ้าของบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวอาจไม่ครบถ้วนและไม่สามารถติดตามได้	- ด้วยสถาบันการเงินบางแห่งมีการดำเนินกิจการมาอย่างยาวนานและในอดีตยังไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเจ้าของบัญชี หรือบางสถาบันการเงินมีการรวบรวมกิจการหลายครั้ง ทำให้สถาบันการเงินมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้น เมื่อมีลูกค้านำหลักฐานมาขอปิดบัญชี และสถาบันการเงินไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเงินจำนวนดังกล่าวมีการนำฝากจริงหรือไม่ สถาบันการเงินจึงเลือกที่จะคืนเงินแก่ลูกค้า ซึ่งกรณีดังกล่าว สถาบันการเงินจำเป็นต้องเสียค่าปรับหรือไม่ หรือร่างกฎหมายจะสามารถช่วยเหลือสถาบันการเงินได้อย่างไรบ้าง - สำหรับบัญชีเก่าซึ่งเปิดก่อนที่จะมีการเก็บเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งปัจจุบันสถาบันการเงินมีแนวทางในการตรวจสอบตัวตนโดยใช้ข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่น ๆ จึงมีข้อสังเกตว่า หากมีการรวมศูนย์ข้อมูล อาจทำให้บุคคลที่มีชื่อและนามสกุลเดียวกันไม่สามารถพิสูจน์ตัวตนได้ เช่น สมชาย แซ่ตั้ง ซึ่งเป็นชื่อที่อยู่ในฐานข้อมูลเป็นจำนวนมาก เป็นต้น	- กรมบัญชีกลางจะมีการกำหนดมาตรการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรอง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางมีการหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองได้อย่างราบรื่น - ในกรณีที่ไม่มีหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เห็นควรให้สถาบันการเงินยืนยันตัวตนของผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทเช่นเดียวกับกรณีที่ลูกค้าติดต่อสถาบันการเงิน กล่าวคือการตรวจสอบตัวตนจากปัจจัยแวดล้อม เช่น ที่อยู่ เป็นต้น
๑๐. ประเด็นการนำเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวไปใช้	- ร่างกฎหมายมีความคลุมเครือและมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการนำเงินไปใช้ และผลกระทบจากการนำเงินที่มีเจ้าของไปใช้ประโยชน์	- หลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้ เป็นการบริหารจัดการเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีได้มีการใช้เงินดังกล่าวให้หมดไป

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	- เห็นด้วยกับร่างกฎหมาย เนื่องจากสถาบันการเงินจะได้ลดต้นทุนในเรื่องค่าใช้จ่ายการดูแลจัดเก็บเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจ ดูแลเงินฝากของตนเองและครอบครัวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนในการที่จะนำเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวไปใช้จ่ายเพื่อการใดบ้าง และไม่ควรนำเงินฝากในส่วนดังกล่าวไปใช้จ่ายโดยพลการ - เห็นด้วยกับร่างกฎหมาย เนื่องจากทำให้มีการบริหารจัดการเงินฝากที่ไม่มีความเคลื่อนไหวที่กระจายอยู่ตามบัญชีต่าง ๆ และเจ้าของเงินฝากหรือทายาทหลงลืม ได้อย่างเป็นระบบ และมีระบบให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย อย่างไรก็ตาม ไม่เห็นด้วยหากจะมีการนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นเพราะหากเจ้าของเงินฝากหรือทายาทมาขอรับเงินคืนจำนวนมากในเวลาใกล้เคียงกัน อาจไม่สามารถหาเงินมาคืนให้กับเจ้าของเงินฝากหรือทายาทได้เพียงพอหรือทันต่อความต้องการ - เห็นด้วยกับร่างกฎหมาย โดยการที่หน่วยงานภาครัฐมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์ในการสืบค้นข้อมูลบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เท่ากับเป็นการรวบรวมข้อมูลบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวจากทุกสถาบันการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ ยังถือเป็นการลดต้นทุนในการบริหารจัดการของ	- ร่างกฎหมายกำหนดให้กรมบัญชีกลางนำเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวที่สถาบันการเงินนำส่งให้ไปฝากไว้ที่บัญชีเงินคงคลังได้เท่านั้น โดยไม่สามารถนำเงินดังกล่าวไปใช้ในกิจการอื่นและมิได้มีการใช้เงินดังกล่าวให้หมดไป และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทมาขอเงินคืน ก็สามารถดำเนินการคืนเงินได้โดยเร็ว - ร่างกฎหมายกำหนดให้กรมบัญชีกลางนำเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวที่สถาบันการเงินนำส่งให้ไปฝากไว้ที่บัญชีเงินคงคลังได้เท่านั้น โดยไม่สามารถนำเงินดังกล่าวไปใช้ในกิจการอื่นและมิได้มีการใช้เงินดังกล่าวให้หมดไป และหากผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทมาขอเงินคืน ก็สามารถดำเนินการคืนเงินได้โดยเร็ว - กรมบัญชีกลางจะมีการกำหนดมาตรการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎหมายลำดับรอง ซึ่งในการพิจารณาจัดทำกฎหมายลำดับรอง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางมีการหารือร่วมกับสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายลำดับรองได้อย่างราบรื่น

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	สถาบันการเงิน อย่างไรก็ดี ร่างกฎหมายยังไม่ได้มีการระบุแนวทางในการขอรับเงินคืนที่ชัดเจน จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มความชัดเจนในส่วนนี้ - ไม่ควรนำเงินจากบัญชีเงินฝากที่ไม่เคลื่อนไหวไปใช้ประโยชน์สาธารณะ เนื่องจากมีมาตรการและแหล่งเงินอื่นอีกมากที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สาธารณะได้ นอกจากนี้ ควรมีการสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะไม่มีการนำเงินในส่วนนี้ไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการคอร์รัปชัน	- หลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้ เป็นการบริหารจัดการเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีได้มีการใช้เงินดังกล่าวให้หมดไป ดังนั้น จึงไม่น่าจะมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน
๑๑. ประเด็นจากผู้แทน คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย	- คณะปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้พิจารณา ๒ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ๑) ความสอดคล้องของร่างกฎหมายกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (รัฐธรรมนูญฯ) โดยเห็นว่า ร่างกฎหมายมีความไม่สอดคล้องกับ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากกระบวนวิธีของประชาชน เพราะผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทนายทนายไม่มีสิทธิรับดอกเบี้ย นอกจากนี้ มาตรา ๑๓ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทนายทนายจะต้องเรียกร้องเงินคืนที่กรมบัญชีกลางเท่านั้น จึงอาจทำให้ประชาชนที่อยู่พื้นที่ห่างไกลไม่ได้รับความสะดวก ประกอบกับสถาบันการเงินจะต้องมีภาระในการทำตามร่างกฎหมาย ดังนี้ (๑) การแจ้ง	- การยกร่างกฎหมาย ได้คำนึงถึงการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็นและไม่เกินสมควร ดังนี้ (๑) สำหรับการไม่ให้ดอกเบี้ยแก่เงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวนั้น เนื่องจากกรมบัญชีกลางจะบริหารจัดการเงินดังกล่าวโดยนำไปฝากไว้ในบัญชีเงินคงคลัง ซึ่งไม่ได้รับดอกเบี้ย แต่เป็นการรักษาจำนวนเงินที่ได้รับมาจากสถาบันการเงินทั้งจำนวน เพื่อให้สามารถคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทนายทนายได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ กฎหมายที่มีลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	เจ้าของบัญชีเงินฝาก (๒) การตรวจสอบและส่งข้อมูลยืนยันตัวตนผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทให้กรมบัญชีกลาง (๓) การนำส่งเงินให้กรมบัญชีกลาง และ (๔) การจัดเก็บข้อมูลเงินฝากเพื่อการตรวจสอบข้อมูล เป็นต้น ๒) ความสอดคล้องของร่างกฎหมายกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเห็นว่า ร่างกฎหมายมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านกฎหมายและด้านเศรษฐกิจ โดยส่วน	เช่น ประเทศ ญี่ปุ่น ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น ก็มีการคืนเงินให้กับเจ้าของบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว โดยไม่ได้รับดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้กรมบัญชีกลางจัดทำระบบเพื่อการสืบค้นเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวถือเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทในการสืบค้นและรับเงินคืนได้ (๒) การกำหนดให้สถาบันการเงินจัดเก็บข้อมูลบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบหรือยืนยันตัวตนของผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทนั้น อาจจะเป็นภาระกับสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม แม้ไม่มีร่างกฎหมายฉบับนี้ สถาบันการเงินก็จำเป็นต้องเก็บข้อมูลของบัญชีเงินฝากในระบบข้อมูลอยู่แล้ว ดังนั้น การทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อยืนยันตัวตนจึงเป็นภาระของสถาบันการเงินที่ไม่เกินสมควร (๓) สำหรับการขอรับเงินคืน ร่างกฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้ติดต่อที่กรมบัญชีกลาง โดยจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการขอรับเงินคืนนั้น กรมบัญชีกลาง จะมีการกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง - ร่าง พ.ร.บ. การบริหารจัดการบัญชีเงินฝากฯ กำหนดให้ครอบคลุมเฉพาะเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่จึงเห็นควร

ประเด็นและมาตราที่เกี่ยวข้อง	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	ของแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายนั้น ร่างกฎหมายฉบับนี้มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นปฏิรูปที่ ๓ เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งมีการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาทรัพย์สินใดบ้างที่ตกค้างในความครอบครอง และมีกฎหมายใดบ้างที่มีการดำเนินการซ้ำซ้อนกัน นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม มีการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาทรัพย์สินใดบ้างที่ตกค้างในความครอบครอง และมีกฎหมายใดบ้างที่มีการดำเนินการซ้ำซ้อนกัน ซึ่งเห็นว่า ร่างกฎหมายที่ สศค. เสนอมีหลักการที่ไม่สอดคล้องกับร่างที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายอยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาและยกร่างกฎหมายอยู่	ให้เริ่มใช้กับเงินฝากในสถาบันการเงิน ซึ่งมีข้อมูลที่สามารถตรวจสอบระยะเวลาเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวได้ ทั้งนี้ สำหรับเงินประเภทอื่น ๆ เช่น เงินที่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัย หรือทายาทของผู้เอาประกันภัย มีสิทธิได้รับตามกฎหมายประกันภัย ไม่ได้เรียกร้องจากบริษัทจนล่วงพ้นอายุความ (๑๐ ปี สำหรับประกันชีวิต และ ๒ ปี สำหรับประกันวินาศภัย) นั้น มีกฎหมายกำหนดให้มีการบริหารจัดการเงินในส่วนนี้ อยู่แล้ว โดยเงินดังกล่าวจะถูกโอนเข้ากองทุนประกันชีวิต หรือกองทุนประกันวินาศภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในกรณีที่บริษัทล้มละลาย ตาม มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น ทั้งนี้ สำหรับประเด็นการนำเงินในบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหวไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะนั้น เห็นว่า อาจไม่เหมาะสมเนื่องจากเป็นเงินที่ต้องเก็บรักษาไว้เพื่อคืนให้กับผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทโดยเร็ว อีกทั้งไม่ควรนำเงินดังกล่าวไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์อื่น เนื่องจากอาจมีผลทำให้ต้นเงินมีจำนวนลดลง ส่งผลให้ไม่สามารถคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิเรียกร้องหรือทายาทได้ครบจำนวน